

مرکز تودویی :
باب عالی جاده سنده (اتحاد
تجارت) کتبخانه سی

آبونه بدلی :

سنه لکی ۱۰۰ غروش
آلتی آیلنی ۵۰
ممالک اجنبیه ایچین ۲۵ غروش ضم
اولونو مالیدر .

آبونه قیدی معامله سی هر سنه نیک برنجی
وایکنجی آلتی آیندن اعتبار آاجرا اولونور

شعبان ۱۳۴۲
فی : غروش ۱۰

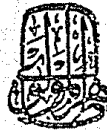
دی ، علمی ، ادب ، اجتماعی

مخبر

۱۳۳۸

مجله علمی و ادبی

صاحبی ، مدیری ، محرری :



اداره خانه سی :

بازید جامع شریفنک ربه کایسی
قارشید سنده

اسلامک بفعنه خادم مقالات
مالتشکر قبول ونهر اولونور

بازیدک شخصیتی دکل یازیدک اهریتی
نظر دقنه آلینبر .

کن یازیلردق شایان قبول کورونلر
ناریخ صیراسیله درج ایقلیر .
کوندر بلجک آمار ، اوقوناقلی
و مختصرجه یازیلش اولمالیدر .

عدد ۴۶
جلد ۴

بویړك و مهم مباحثی صیغیشدیران عاطف افندی
خواجہ منزی تبریک ایدر و مطالعہ سی آثارجدیدہ
ودینیہ قارئینہ توصیہ ایلرز .

صاتیش محلی : بایزیدہ حکاکار چارشیسنده
کأن ۴۷ نومرولی کتبخانہ در بدلی دہ ۱۰ ہر و شد

حسین و عشق

شیخ غالبك بواثر اشہری دہ محفل ادارہ سنجہ
طبع ایتدیریش و خاتمہ سنہ ناظم ابداعکارینك
مختصر بر ترجمہ حالی علاوہ اولویشدر . فی ۱۵
عروش .

تبریک

شہر شعبانك و داخلندہ کی لیلہ براتك اہل
ایمان حقندہ متین اولماسی لطف آلمیدن متمنادر .

محفل دینی

تفسیر لر - مفسر لر

علم تفسیرك موضوعی ، مہیتی
علم تفسیر : طاقت بشریہ نك مقداری وقواعد
عربیہ اقتضاسنجه نظم جلیل فرقانینك معنا سندن
بحث ایدن بر علمدر .

موضوعی : کلام اللہدر .

غایہ سی : فہم معانی قرآنیہ واستنباط احکام
فرقانہ و بوسایہ دہ سعادت دارینہ وصولدر .

شرفی : معلوم اولسون کہ ہر صنعتك شرفی
یاموضوعاتك شرفیلہ در . مثلاً : قویو عجیلق کی کہ
صنعت مذکورہ دباغندن اشرفدر . چونکہ :
اولکینك موضوعی آتون ، کوموش ، ایکنجینك
موضوعی ایسہ قوقش دریدر .

یاخود غرضك شرفیلہ قائمدر . مثلاً :
صنعت طب ، چوبخیلکدن اشرفدر . چونکہ :

اولمکندن غرض صحت بدن ، ایکنجیدن غرض
طہارت استواقددر .

یاخود شدت احتیاج ایلہ مترافقدر . مثلاً
فقہہ احتیاج ، طبہ احتیاجدن دہا شدتیلدر .
چونکہ : کثاتدہ ہیچ بر حادثہ یوقدر کہ احکام
فقہیہ تماسدن وارستہ قالسین . شو
حادثہ فقہہ احتیاج عمومیدر . طبہ احتیاج
ایسہ انسانك خستہ اولان قسمنہ مخصوصدر .
بناء علیہ علم تفسیر ، شوائج جہتلہ دد حائز شرفدر .
أوت : موضوع اعتباریلہ شرفیلدر . چونکہ
موضوعی ، اشرفتی درکار اولان کلام اللہدر .
غرض اعتباریلہ دہ اشرفدر . چونکہ کندی سندن
غرض ، سعادت دہ غمہ نیل ووصولدر .

شدت احتیاج اعتباریلہ دہ اشرفدر . چونکہ :
دینی . دنیوی جمیع کالات وصول ، علوم شرعیہ
وابستہ در کہ آنک دہ منبعی کتاب اللہدر . بناء
علیہ علم تفسیرك موضوعی ، غایہ سی و کندی سندن
شدت احتیاج اعتباریلہ اشرفتی درکار در والسلام .
علم تفسیرہ احتیاجك نبوتی : معلومدر کہ قراندن
استنباط اولونان احکام جایلہ نك کرک عبادات ،
کرک معاملات قسملری محتوی بولونان کتابلر
بیلہ متعدد شروح و حواشی سایہ سندن تفہم
وتفہیم اولونمقدہ در . کندی سندن استنباط اولونان
احکام ، بویلہ احتیاج ایچندہ اولونجہ قرآنك
تفسیر معانی و تحریر اضافی خصوصندہ انسانك
علم تفسیرہ احتیاجی شہدن وارستہ دکیدر ؟
برده قرآن کریم ، لسان عربی ، بین اوزرہ اولوب
اوزمانکی مخاطبین ایسہ فصاحت و اہل اساندن
بولونمالری حسبیلہ یکنظر دہ ظواہر احکام
فرقانہیہ واقف بولونورلر ودقائق اسرار
باطنیہ می خصوصندہ منبع نبوتدن استفسارہ
مراجعت احتیاجدن قور تولامازلردی .

« خيط ابيض » ايله (خيط اسود) مسئله -
سندہ آياقترينه ايب باغلايان (عدي بن حاتم)
مشكات نبوتك التفات آميز برايضاحي بولونمايجه
مسئله يي قاور ايامامشدي .

كذلك (اولم بلسوايمانهم بظلم) آيتي كنجه
اصحاب كزين « هانكيمز » نفسمزه ظلم ايتمه مشزه
يازيقلر اولسون بزه كه شوتبشير سبجانيدن محروم
بولونيوز « ديه تلاش دهيچانه دوشمشلردى .
بونك اوزرينه خواجه كائنات افنديمز (ان الشريك
لظلم عظيم) آيتي قرائتله هم آيت مزبورده ده كي
ظلمدن شرك مراد اولونديغى و بناء عليه تلاش
عمل اولماديغى تبشير بويورمشلر . همده تفسير
قران خصوصنده امته بقاعده عموميه كوستر -
مشملردر كه اوده (القرآن يفسر بعضه بعضاً)
فضيه سيدر . ديمك اولدى كه اهل لسانك كزیده لرندن
بولونان اصحابك بيله تفسيره احتياجلري دركار
ايمشده اويوزدن تسكين عطش ايجون چشمه
عرفان محمدى يه قوشارلر مش . بونلر بويلاه اولونمايجه
تفسير قران خصوصنده بزم احتياجر ك قات قات
فضله اولاجنى شهبه سزدر . اوت . بز اولنركي
اهل لسان اولماديغمز دن مدارك احكام لغت
قوتيله تعلمسز استنباط احكامه قدرتياب اولالا .
مايه جغمز آشكاردر .

بمفسرك همه حال بيلمسي لازم اولان علوم :

١ - علم لغت . چونكه : مفردات الفاظ
قرآنیه نك شرحي و مدلولات وضعيه نك تبين
وايضاحي آنجق بوعلم سايه سنده در . آنك ايجون
مجاهد حضرتلري ديمشدر كه « الله » بغمبره ،
يوم آخرته ايماني اولان بر فرد ايجون لغات
عربي بيلمه دكجه كلام الله دائر سوز سويله مك
حلال اولماز « بوخصوصده سوز سويله مك ايجون
ظن اولونماسين كه آزيحق معلوماتك كفايتي واردر .

چونكه : بر لفظ ، متعدد معنالى آراسنده مشترك
اولديغندن قلت احاطه سي طولاييسيله بي خبر
اولان بر ذاتك يالكو بر معنايه كوره كلامك حكمنى
بوروتمه چاليشه جنى شهبه سزدر . زواللى بيلمز كه
مراد الله آنك بيلمه ديكي ديكر معنايه معلقدر .
٢ - نحو در . اوت ، اعرابك اختلافيله
معناك ده كيشه چكى شهبه سز اولمقله هر حالده معنای
دوز كون چيقارمق ايجون ذهنك تيك طور ماسى
خصوصنه آت اولان علم نحو ك لزومى آشكاردر .
٣ - علم صرف در . اوت ، ابنه وصيغه لرك
كيفيات تغيرينه وقوف و اطلاع آنجق بو علم ايله
پذيراي حصول اولور . مثلاً (وجود) كلمه سى
آلدیغمزده بادی نظردہ (بولدى) معنا سینه میدر ؟
(كوردی) معنا سینه میدر ، يوقسه (قیزدی) حدث
ایتدی) معنا سینه میدر ؟ بيلمه مه يه چكندن برينك
مصدرى (وجود) ديكرينك (وجدان) اوبرينك
(موجوده) اولديغنه واقف اولديغمزده شاهد معنی
در حال قارشیه زده شوخانه كولمكه باشلار . شو
وقوف و اطلاعى بزه بخش ايدمك قوت آنجق
علم صرفده كي بهره مزدر .

جهله دن برى (يوم ندعو كل اناس بامامهم)
آيتي كورونمايجه « هر كس آخرتده آنالرينك
اسميله چاغسز يلا حقدر » معنای سخيفنى آكلار
و شو اعتقادى خلقه اعلان ايدر . اوت ، نه
يايسين زواللى صوفى كه علم صرفدن خبردار
دكلدر . اكر اولسه يدى (ام) ك جمى (امام)
كه يوب (امهات) كه چكنى بيليرده قيامته قدر
كولونج اولمازدى . قاتل الله الجهل ما اقبجه .

٤ - علم اشتقاقدر . بر اسمك ايكي
مختلف ماده دن اشتقاقى بك چوق كورولديكندن
و بناء عليه معنا لرك هر ايكي صورتده اختلافه
اوغرامه سى ضرورى بولنديغندن مفسرك بو

خصوصه معلومات واسعه به مالک بولونماسی
لازمه دندر . تاکه ایش تاآملدن بوزوق دوزن
کیتمه سین . منلا (مسیح) کلهسی (سیاحت)
دنمیدر ؟ یوقسه (مسیح) دنمیدر ؟ بونی بیلیمک
ایچون علم اشتقاق ایستر . مابعدی وار
برغمه لی جودت

چفته کونشدر

« رب المشرقین ورب المغربین »

حضرت صانع حقیقینک انظار عبرته وضع
ایلدیکی لایعدا اجرام سماویه ایچنده برچوق عددده
چفته کونشدر موجوددر . بو کونشدرک ؛ طبقی
منظومه مزده اولدینی کی مشترک سیاراتی ، بوسیاراتک
قرلری وارددر . نه ووت ؛ ساکن برکیجه ده .
عظمت باری نی تأمل و تفکر طریقله کوکلرک
اعماق بی نهایته سنه باقان هر صاحب عقل واذعان ،
برچوق ییلدیزلر کورورکه ، « ثوابت » تعبیر
اولنان بونلرک همان جملهسی آیری آیری برر
حاکم رئیس ، هضی بالذات کونشدرلر اولنلرک
اطرافنده کزینن سیاراتک بزدن کوریلهمامسی
مسافه لرینک خارق العاده بیوک اولمسننددر .
فی الحقیقه ؛ منظومه مرکزک اوزاق سیارهسی
اولان « نبتون » = حسابان « ک بزه مسافهسی
تقریباً ۵۰۰۰ میلایار کیلومتره و بناء علیه ساعتده
۵۰ کیلومتره قطع ایدن براکسپرسله اونی بیک
کسورسنه لک یول ایکن ، اک یقین ثابت بولنان
قنطورهس برحیک « آلفا » ییلدیزینک یینه بزه
مسافهسی ۳۱ تریون کیلومتره و بناء علیه ۹۳
میلایون سنه لک شمندوفر یوجلیغنه مساویدر .
بو کوکبک اوضمه ضیاسی تقریباً ۳۰۵ سنه ده
مواصلت ایده بیایر . ضیالک برثانیته ده کی سرعتی
ایسه اوچویوزبیک کیلومتره اولدینی هر کسجه
معلومدر .

حالبوکه ؛ علم جلیل هیئت ، اخیراً کوکب
مذکوردن « ۴۵۰۰ » بیک مثلی دهالوزاق اجرامک
مسافه لرینی اولجه بیلیمک دوتق اولمشدرکه .
ازجمله امرنه مسلسله بر جنده بولونوب ماهیتی
اک اول فلسکیون اسلامیه دن داهی شهر
عبدالرحمن الصوفی طرفدن خبر ویریلن مشهور
سحابیه نک یعنی مشاهده ظاهریه به کوره در دست
تکمل و تشکل بولنان علم بعید ضیاسنک بزه
قدر کله بیلیمسی ایچون کمرسن ۳۶ ، ۵ میلیون
سنه نک گذران اولماسی لازم کلکده در .

حضرت قرآن بو حقیقه ؛ : استعین بالله
« فلاقسم بمواقع النجوم و انه لقسم لو تعلمونه
عظیم » آیت کریمه سبله ۳۰۰ ، سنه اول
ترجان اولمشدر . و آیت کریمه نک خلاصه
معنای شریفی شودر .

« بن ؛ نجومک مواقعنه قسم ایدرم .
ویلسه کز بو یمین نه قدر بیوکدر . »

حالبوکه یینه کتاب کریمه « وکل فی فلك
یسبحون » - « و جملهسی کشدی فلكلرنده
سبح ایدرلر » ماننده کی آیت کریمه ایله نجومک
ثابت یرلری اولمسادینی ییلدیزیلکینه کوره ،
کواکبک مواقعندن مقصد الهی نک اولنلرک بزه
اولان مسافه لری دیمک اولور .

الله تعالی حضرتلری موضوع بحث مسافاتی
قوللرینه قارشی شایان قسم کورمکده در ؛ ایسته
بو ییلدیزلرک بر چوقلری سرلوحه مقاله من کی
چفت اولهرق یاراتلشدردر .

راز ایضاح ایدم : لسان هیئتجه « منظومه »
وعامهجه « عالم » تعبیر اولنان موجودات سماویه ؛
زده اولدینی کی ایضیتحق وایشیتحق و بناء علیه یشاتحق
ایشلریله موظف برکونش ایله بو کونشک اطرافنده
مختلف مسافه لرده دور ایدر متعدد سیاراتدن
وبعض قویروقلی ییلدیزلردن عبارتدر . یعنی کوک